

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 4 – Nusle, K Podjezdu 2/1077

K podjezdu 2/1077 140 00 Praha 4 - Nusle

Identifikátor školy: 600 036 405

Termín konání inspekce: 5. a 7. dubna 2004

Čj.:	01 0293/04-1505
Signatura:	oa4ax139

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zřizovatelem čtyřtřídní mateřské školy s právní subjektivitou je Městská část Praha 4, Tábořská 350, 140 45 Praha 4. Škola byla postavena na rozhraní Michle a Nuslí v rozlehlé zahradě. Docházející děti jsou z těchto lokalit, zájem rodičů s umístěním se však nedaří plně uspokojit. Kapacita školy je 120 dětí, dohoda, uzavřená se zřizovatelem je v souladu s vyhláškou

o mateřských školách a určuje pro tento školní rok počet 104. Tento stav není překračován. Součástí školy je školní jídelna s kapacitou 120 jídel. Škola se ve svém programu dlouhodobě zaměřuje na ekologii a péči o životní prostředí.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Pedagogický kolektiv tvoří celkem deset učitelek včetně ředitelky. Dvě vystudovaly obor vychovatelství, takže nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna z učitelek je začínající. Zástupkyně má rozšířené vzdělání na PGF UK o obor speciální pedagogiky. Tři učitelky z této školy pokračují ve své pedagogické praxi i přes odchod do důchodu (na zkrácený úvazek a v pracovním poměru na dobu určitou). Skladba úvazků odpovídá potřebám čtyřtřídní mateřské školy vzhledem k možnosti souběžného působení učitelek ve třídě, organizace služeb je však složitější pro ředitelku.

Činnost mateřské školy se řídí vytvořenými vnitřními i vnějšími řády (organizační, školní, provozní a vnitřní). Jednotlivé dokumenty konkrétně stanoví práva i povinnosti zaměstnanců a rodičů. V organizačním řádu jsou zakotveny kompetence vedoucích pracovníků jednotlivých úseků. Podíl zaměstnanců na řízení je určen ve Školním vzdělávacím programu. Ředitelka rozdělila jednotlivé pravomoci účelně, s odpovídající zodpovědností, nejvyšší část delegovala na svou zástupkyni. Kromě povinností vyplývajících ze zastupování se zástupkyně funkčně podílí na hospitační činnosti. Jedna z učitelek plní úkoly, potřebné pro uvádění začínající učitelky do praxe. Informační systém uvnitř školy je postaven na osobních formách předávání při každodenním kontaktu ředitelky se zaměstnanci či na pedagogických radách, které obsahem svého jednání plní funkci poradního i metodického orgánu účelně, s ohledem na potřeby výchovně-vzdělávacího procesu.

Cíle pro vedení zaměstnanců ředitelka plánuje v příloze školního programu. Zde je přiložen plán kontrolní a hospitační činnosti, který je oběma vedoucími pracovníci naplňován. Ředitelka realizuje hospitační činnost v četném rozsahu, u všech učitelek (včetně důchodkyň), pedagogické rozbory vede s odborností, přiměřenou kritičností a doporučením pro další práci. V letošním školním roce se zaměřila především na začínající učitelku, hospitační činnost u ní uskutečňuje i její kolegyně, pověřená uváděním do praxe. Závěry jsou vyhodnocovány na pedagogických poradách. Důslednost v hospitační činnosti se pozitivně odráží v pedagogické

práci učitelek. Dalším faktorem, který kladně působí na vedení výchovně-vzdělávacího procesu je účast všech učitelek na akcích, pořádaných Pedagogickým centrem pro vzdělávání učitelů. Akce jsou učitelkami vybírány dle zájmu i dle potřeb školy (ředitelka doporučuje). Jako ne příliš šťastná se jeví organizační struktura a obsazení třídy nejstarších dětí čtyřmi učitelkami (částečné úvazky). Tato organizace sice nemá na kolektiv dětí viditelně negativní dopad, ale je náročná na jejich psychiku (děti se musí neustále přizpůsobovat novým podmínkám).

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou zajišťovány velmi dobře.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K RELIZOVANÝM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMŮM

Mateřská škola patří k typizovaným moderním stavbám, kde dva dvoupodlažní pavilony jsou určeny pro pobyt dětí, v přízemním hospodářském se nachází školní kuchyně a kanceláře (pro ředitelku, vedoucí jídelny a sborovna). Prostory pro pobyt dětí jsou dostatečně prostorné. Jednotlivá oddělení mají k dispozici třídu spojenou s hernou, vlastní sociální zařízení a šatnu pro děti. Interiér i exteriér školy je průběžně obnovován a působí příjemným estetickým dojmem. Výzdoba je citlivě sladěna a pozitivně působí na estetické vnímání dětí. Ředitelka školy cíleně zlepšuje podmínky provozu. Podařilo se vyměnit okna, škola má novou fasádu a vlastní plynovou kotelnu. Současným požadavkům odpovídá i úroveň zrekonstruovaného sociálního zařízení a v nejbližší době bude provedena rekonstrukce školní kuchyně. Systematicky probíhá i obnova nábytku ve třídách, odpovídající velikosti dětí. Vhodným uspořádáním nábytku vznikají hrací koutky. Třídy jsou vybaveny základním sportovním náradím a náčiním. Podmínky pro pobyt dětí venku má mateřská škola ideální vzhledem k rozlehlé školní zahradě, která školu obklopuje. Areál, přesto že je umístěný v blízkosti rušné dopravy, poskytuje dětem klidné zázemí. Ke hrám a činnostem jsou určena pískoviště a množství herních prvků.

Hraček a pomůcek je ve třídách přiměřeně vzhledem k počtu zapsaných dětí. Jejich uložení v nízkých skříňkách, nebo v otevřených kontejnerech inspiruje děti k jejich hrám. Pianina a funkční audiovizuální technika ve třídách jsou učitelkami využívány. Didaktické pomůcky má každá třída v přilehlém kabinetě. Dětské knihovny jsou vybaveny staršími i novějšími knihami, pro potřebu učitelek ředitelka průběžně dokupuje odbornou literaturu.

Vybavení nábytkem a obnova prostředí probíhá podle stanoveného plánu. Doplnování hraček a pomůcek provádí ředitelka po dohodě s učitelkami. Využívání materiálních zdrojů ředitelka sleduje při své kontrolní činnosti.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou vynikající.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je zpracován s ohledem na podmínky i dlouhodobé zaměření školy. Cíle vycházejí z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, podkladem pro zpracování byl i další metodický materiál „Barevné kamínky“. Plán na školní rok obsahuje dílčí cíle potřebné pro chod školy včetně plánu kontrolní činnosti a funkčně zpracovaný hodnotící systém. Ten učitelky používají po ukončení týdenních podtémat a vždy po uplynutí čtvrtletí v návaznosti na třídní programy, které jsou vytvářeny v tomto časovém rozpětí.

Témata jsou zajímavě volena se zřetelem na dlouhodobé zaměření školy v oblasti ekologické výchovy.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní pedagogiky.

Dokumentace školy je vedena na předepsaných nosičích. Tiskopisy jsou řádně vyplněné, důvěrné informace o dětech jsou chráněny před zneužitím. Záznamy v Přehledech výchovné práce dostatečně průkazně dokládají průběh činností po celý den. Pedagogické záznamy, vedené učitelkami o dětech, slouží jako podklad pro přístup k dětem.

Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Plánování kontrolní a hospitační činnosti vychází ze závěrů a hodnocení loňského roku. Ředitelka se zaměřuje na jednotné působení učitelek ve třídách a pro tuto oblast jsou učitelkami vedeny záznamy o dětech, cíle v sebeobsluze, návycích apod. Pedagogické rady obsahují závěry z hospitační činnosti ředitelky, diskuze o problémech v naplňování cílů programu a další. Touto formou jsou cíle kontrolovány, plány hospitační činnosti je však důsledně nezohledňují. Závěry však stanoví konkrétní doporučení v oblasti zkvalitnění pedagogického procesu, rovněž rozborová činnost ředitelky je analytická a důsledná.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Organizace činností je dána časovým rozvrhem a z větší části je přizpůsobená potřebám dětí. Uvolněný režim umožňuje učitelkám pružně reagovat na vzniklé situace. Problémem je zařazování dalších aktivit (tanečky a výuka anglického jazyka) do dopoledních hodin, kdy dochází ke spojování dětí, což se nepříznivě promítá do průběhu a kvality spontánních her těchto tříd. U dětí, které zmíněné kroužky navštěvují, dochází k mírnému navýšení řízených činností nad spontánními. Psychohygieně a potřebám dětí je věnována náležitá pozornost. Učitelky věnují zvýšenou péči nastupujícím a dětem s adaptačními problémy. Děti nejsou učitelkami do žádné činnosti nuceny, nabídka činností je pro ně volitelná. V průběhu celého dne škola zajišťuje pro děti pitný režim a učitelky u nich posilují návyk pravidelného pití. Starším dětem s nižší potřebou spánku škola zkracuje dobu odpočinku a nabízí náhradní program.

Vytvořený informační servis pro rodiče je funkční. Základní informace vztahující se k organizaci provozu jsou vyvěšeny na nástěnkách. Vedle dětských prací zde učitelky průběžně rodiče seznamují i s cíli výchovně-vzdělávací činnosti. Informace o chování a průběhu vzdělávání poskytují učitelky rodičům při každodenním osobním styku.

Organizace výchovně-vzdělávací práce z větší části odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly uskutečněny ve všech třídách u osmi učitelek. Ředitelka a zástupkyně se jich zúčastnily a na závěr vedly s učitelkami pedagogické rozbory.

Práce učitelek bez pedagogické a odborné způsobilosti je kvalitní, nenaplňování těchto podmínek nemá ve vedení pedagogického procesu negativní dopad. Pozitivně se v něm odráží další vzdělávání učitelek, a to i důchodkyň, především v oblasti spontánních aktivit a forem práce se skupinou.

Spontánní činnosti

Ve všech třídách je vytvořeno prostředí, které děti vhodně motivuje ke hře. Hračky jsou umístěny na viditelných místech, upoutávají děti barevností i rozmanitým charakterem. Vytvořené koutky umožňují rozehrávat námětové hry. Ve třídách probíhaly hry v obou místnostech, děti měly možnost vlastního výběru hraček, místa ke hře i kamaráda. Pozitivním

faktorem byl i dostatečný časový prostor, který měly děti ke hrám ve většině tříd. Učitelky se hrám dětí věnovaly, ať již v roli partnera, nebo poradce. V průběhu her byly integrovány řízené činnosti výtvarného charakteru, nebo pohybové (cvičení na nářadí). Tato forma byla zvolena ve spojených třídách, ve kterých se děti dvakrát týdně účastní v ranních hodinách kroužků (tanečky, angličtina). V těchto třídách tak dochází ke zkrácenému času pro spontánní činnosti (pro děti v kroužcích), pro ostatní děti se zmenšuje hrový prostor (obě třídy jsou spojeny v jedné). Zvláště obtížný je rozvoj her pro děti nejstarší věkové skupiny, po skončení kroužků musí hru ukončit a pokračují až ve své třídě (krátkou dobu). Tato organizace nevytváří potřebné podmínky pro spontánní aktivity a negativně se odrazila v průběhu her. Naproti tomu se kvalitativním rozdílem projevila průběh spontánních her nejmladších dětí druhý den, který nebyl ničím narušen. Učitelce se dařilo dětem postupně zapojit do her, přiměřeně reagovat na jejich podněty a potřeby. Atmosféra při spontánních činnostech byla ve všech třídách příznivá vlivem laskavého přístupu všech učitelek, klid učitelek se odrazil v pohodě dětí při hrách.

Spontánní výchovně-vzdělávací činnosti mají velmi dobrou úroveň.

Řízené činnosti

Pohybové aktivity měly formu rozcviček, se zachovanou strukturou (rušná část, zdravotní cviky, pohybové hry). Náročnost cvičení byla přizpůsobena věkovým možnostem dětí, učitelky cvičily s dětmi, vhodně motivovaly a sledovaly správnost provedení. Pohybové hry umožnily dětem prožitky a byly vhodným vyvrcholením sportovní činnosti. Ve třídě, kde učitelka zvolila na přání dětí soutěživou hru, dokázala ji obměnit tak, že nedocházelo ke konečnému vyřazení dětí (dětí se pohlazením okamžitě „vysvobozovaly“). Drobným záporem zde bylo nadměrné používání zdobnělin učitelkou (u nejstarších dětí). Motivujícím faktorem při cvičení dětí byl hodnotící a povzbuzující přístup učitelek.

Další řízené činnosti (výtvarně-pracovní) měly většinou skupinovou formu a byly včleněny do her. Tato forma umožňovala dětem bezprostřední kontakt s učitelkou, pro učitelku zpětnou vazbu a možnost odlišného přístupu k jednotlivcům. Výsledkem bylo uspokojení dětí z činnosti. Při malování kraslic však nebyla vhodně zvolena organizace a málo podnětná úvodní motivace vedla k upadajícímu zájmu dětí o činnost. Naproti tomu hudební činnosti nejmladších dětí byly spojené s prožitkem. Pouze v jedné třídě učitelka volila pracovní činnost s celou skupinou najednou (21 dětí). Docházelo k prostojům, ztrátě zájmu dětí i z důvodu, že činnost byla velmi málo náročná (byla pouze jednou fází z činnosti prováděné celý týden). Nejstarší děti projevily schopnost intonace i zapamatování si textu náročné písně, negativem bylo dostatečně nefunkční využití rytmických nástrojů a krátký čas, věnovaný nácviku, pozitivem hudební projev učitelky a možnost vystřídat se v zajímavé doprovodné činnosti.

Řízené výchovně-vzdělávací činnosti mají dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Velmi dobrých výsledků dosahují děti v oblastech pohybových, hudebních, výtvarných a v sebeobsluze. Na samostatnost dětí je kladen přiměřený důraz, děti se podílejí na přípravě i úklidu stolování i na přípravě pomůcek. Výjimečně je učitelkami organizována činnost přechodová (hygiena), většina režimových aktivit má plynulý průběh. Dětem je poskytován prostor pro sebevyjádření i možnost rozhodování v účasti na společných aktivitách. Vztah k životnímu prostředí a úroveň získaných poznatků v této oblasti je v souladu s tímto zaměřením v plánu ekologické výchovy. Škola cíleně podporuje a vede děti ke kladnému vztahu ke knize, což se projevilo velkým zájmem dětí o prohlížení či „četbu“.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti mají velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení souhlasí s údaji uvedenými ve zřizovací listině, **kromě názvu školy.**

Vzdělávací program ve školním roce 2003/2004 mateřská škola rozšířila o tanečky a výuku anglického jazyka. Kroužky jsou zajišťovány odbornými lektory a rodiče je hradí. Jejich výběr souvisí se zájmem dětí a rodičů. Přípomínky se vztahovaly k jejich začleňování do dopoledního programu školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 3878-01, vydané ŠÚ Praha 4 dne 20. května 1996
2. Zřizovací listina školy vydaná dne 25. června 2003
3. Dohoda o počtu tříd a počtu dětí uzavřená se zřizovatelem dne 26.8.2003
4. Evidenční listy docházejících dětí ve školním roce 2003/2004
5. Přehled o docházce dětí ve školním roce 2003/2004
6. Přehledy výchovné práce všech tříd ve školním roce 2003/2004
7. Personální dokumentace současného pedagogického kolektivu
8. Výkaz o mateřské škole V1-01 k 30. 9. 2003
9. Školní vzdělávací program, čtvrtletní a týdenní tematické plány na školní rok, pedagogická diagnostika, sešity jednotného vedení dětí ve školním roce 2003/2004
10. Řády školy (Organizační, Školní, Provozní, Vnitřní), režim dne, rozpis služeb učitelek
11. Zápisy z pedagogických porad, zápisy z hospitací (ředitelky, zástupkyně, učitelky pověřené vedením začínající uč.)
12. Výroční zpráva školy ze školní rok 2003/2004
13. Rozhodnutí o odkladu školní docházky pro osm dětí ve školním roce 2003/2004
14. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou i přes složitou organizaci služeb učitelek zajišťovány s ohledem na potřeby dětí a na možnost převahy práce ve skupinách. Pozitivem je důsledná kontrolní činnost ředitelky a její schopnost odborné erudice v metodickém vedení učitelek.

Materiálně-technické podmínky příznivě ovlivňují výchovně-vzdělávací proces prostřednictvím rozmanitých pomůcek a hraček, ale i esteticky vytvářeným prostředím.

Kvalita výchovně-vzdělávací práce učitelek je podporována funkčním plánováním, které je přizpůsobené podmínkám školy i přenosem poznatků z dalšího vzdělávání učitelek. Spontánní a řízené činnosti jsou v časové rovnováze, formy a metody práce až na výjimky podporují samostatnost dětí a rozvíjejí jejich osobnost dle zásad současné předškolní pedagogiky. Nedostatky byly zjištěny v organizaci kroužků, která se odráží ve zhoršení podmínek pro spontánní aktivity ve dvou třídách (dvakrát týdně).

Od poslední inspekce v roce 1999 škola zkvalitnila plánování výchovně-vzdělávací práce i její průběh. Dalším pozitivem je zvýšení podílu zaměstnanců na řízení včetně zapojení zástupkyně do hospitační činnosti.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislava Vandová	Vandová v.r.
Člen týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	Tláskalová v.r.

V Praze dne 16. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. dubna 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Eva Walterová	Walterová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Arabská 683, 160 00 Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán krajský úřad – odbor školství MHMP	2004-05-04	01 0293/04-1505
Zřizovatel- M.Č. Praha 4	2004-05-04	01 0293/04-1505

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.